

Beste donateurs,

Woensdag, 17 januari 2018 hebben we tot ons verdriet het besluit moeten nemen Ginger te euthanaseren. We hadden niet verwacht dat haar gezondheid in korte tijd zoveel slechter zou worden.

Toen ze in december 2017 ziek werd hebben we ons voor de kerstdagen hele grote zorgen gemaakt. Ze at niet, geen Subli, geen gehakseld gedroogd gras, ze mestte niet en ze had hoge koorts. Tegen de 40 graden. Douwe Dijkman, onze dierenarts, heeft haar drie maal gespoeld met vloeibare paraffine, via de neussonde. Ze kreeg pijnstillers, die hebben we bijna drie weken lang iedere dag gegeven. Maar ze had geen infectie. Dat was duidelijk. Ik temperatuurde haar iedere dag. Er waren dagen dat Ginger koortsvrij was, maar soms schoot ineens haar temperatuur weer omhoog tot boven de 39 graden. Douwe's verklaring was dat de koorts ontstond op de momenten dat ze pijn had. Die pijn zat duidelijk in de ingewanden, maar waar, dat bleef gissen. Na de kerstdagen ging het langzamerhand beter met Ginger. Karin Wanrooij, onze vaste paardenverzorgster, had zemelen gekocht en we kregen Ginger aan het eten met een mengeling van slobber, geweekte zemelen en een handje muesli. En ook van de Subli ging ze weer eten. Niet de volle dubbele portie die ze altijd 's ochtends en 's avonds kreeg, maar de helft van die portie at ze nu iedere dag op. En Ginger heeft ruim een week lang medicijnen gehad die maag- en darmzweren genezen. Medicatie die ze zonder gevaar voor complicaties kon krijgen. Ginger mestte iedere dag, was koortsvrij en ze knabbelde ook weer volop van de kuil, onze nieuwe voorraad van de oogst van 2017 Kuil die droger is en korter gesneden. Het gehakselde gras liet ze staan.

Mager was Ginger gelukkig niet geworden. En met de ijsskoude wind die er vaak was en de harde regen op andere dagen, deden we haar bij het naar buiten gaan in de paddock telkens een waterdichte winterdeken om. Naar buiten ging ze iedere dag, ze knapte er vaak duidelijk van op en begon bij het binnenkomen direct te eten van een restant Subli of slobber met zemelen die in haar bak was blijven liggen. Ginger's gezondheid was niet de 100% zoals we die kenden, maar ze zat toch regelmatig op 80 of 90% en we hoopten dat het herstel verder door zou zetten. Ze was 1 januari 2018 32 jaar geworden en gezien haar leeftijd, te vergelijken met een 85+ jarig mens, namen we aan dat dat herstel gewoon meer tijd zou vragen.

Afgelopen maandagavond, 15 januari, at Ginger geen hap van de Subli. Een slecht teken. Dinsdagochtend at ze evenmin. Die dinsdag verzorgde ik de paarden. Ik had Ginger, met de winterdeken om want het was guur en koud weer, samen met Jordan, James Bond en Halinda in de buitenbak gelaten. Toen hun stallen uitgemest en opgestrooid waren, wilde ik de paarden binnenhalen maar zag dat Ginger zich vreemd gedroeg. Ze draaide alsmaar kleine rondjes rechtsom op een vaste plek in de bak. Jordan en James leken door te hebben dat er iets mis was en liepen om haar heen mee. Het zag er uit of Ginger zelf niet in staat was weer rechtuit te lopen. Ik heb haar bij het halster gepakt en haar meegenomen naar het hek. En toen viel op dat ze scheef liep: haar achterbenen waren niet in lijn met de voorbenen. Schuin lopend is ze naar haar stal gebracht. Dan ga je denken dat er iets mis was in haar brein, haar zenuwstelsel. Een tia. In het logboek dat we in de stal dagelijks bijhielden over Ginger's gezondheidstoestand had ik die aantekening gemaakt. Bennie Wanrooij verzorgde de paarden op woensdag. Op woensdagmiddag rij ik altijd de mestkar naar de manege waar de mest geloosd wordt. Bennie maakte zich grote zorgen. Hij had net Ginger op stal gebracht. Bij het naar buiten brengen, in de bak, met haar deken om, had ook hij gezien dat ze schuin liep. Hij heeft terwijl hij de stallen uitmestte, kijkend door de ramen continu Ginger in het oog gehouden. En zag tot zijn schrik dat ze languit was gaan liggen in een grote plas. Doodstil. Bennie heeft haar overeind gekregen en direct naar stal gebracht. Maar het was duidelijk dat we nu in moesten grijpen. Ginger is snel en vredig ingeslapen.

Ginger is de laatste van de *Big Five*, Berthus, Quido, Jane en Tarzan. Paarden van de voormalige/Leeuwarder Manege/ waarmee de stichting begon. 1 Januari 2007 was ze samen met

Tarzan met pensioen gegaan. Ze is de oudste van allemaal geworden. 32 Jaar. Ginger heeft alles meegemaakt. De start van de stichting in de voormalige /Leeuwarder Manege/, de tussenstop van 6 weken stalling op een boerderij in Warga en de komst in Beetgumermolen, nu meer dan 10 jaar geleden. Ginger was de kleinste van de vijf, maar zo tener, rank en sierlijk als ze was, zo taai en gezond was ze ook. Tot het laatst toe kreeg ze van Gerard Nielsen, onze hoefsmid, altijd de hoofdprijs voor de conditie van haar hoeven. Met het in eigen beheer verzorgen van de paarden hebben we voor haar gezondheid heel veel kunnen doen gelukkig! Met dubbele porties van het speciale oude paardenvoer en gehakseld gedroogd gras kreeg ze - ondanks haar hele slechte gebit - alle voedingsstoffen binnen die ze nodig had. Ze had nooit meer diarree en ze zag er gewoon heel goed uit voor een oude merrie. Ginger's aard, door en door lief, vriendelijk en zachtaardig maakte haar heel geliefd bij de andere paarden en bij mensen. Net als Jane was Ginger een paard waarbij je iedere nieuwkomer in de wei kon zetten. Paddy, de merrie van /Manege Waarland /die in december 2010 bij ons kwam, was tot haar dood in november 2014 Ginger's grote vriendin. Naast Jane en Tarzan, de goud-van-oud-vriendinnen. James Bond en Jordan, ook van Manege Waarland, werden haar grote vrienden. Beide ruinen waren dol op Ginger. Het was ontroerend te zien hoe Jordan waakte over Ginger. Als Douwe Dijkman Ginger behandelde met de neussonde met paraffine spoeling, liep Jordan ongerust alsmaar heen en weer in zijn stal naast de hare. Keek om de haverklap over de scheidingswand wat er gebeurde en hij werd pas weer rustig als Douwe was vertrokken. Hetzelfde gebeurde wanneer Ginger langer buiten bleef. Dan hinnikte hij, schopte tegen de deur en kalmeerde pas als ze weer naast hem stond. Paarden houden van paarden. Het is absolute noodzaak voor hun welzijn dat ze gezelschap van hun soortgenoten hebben. Bij Ginger's euthanasie was er ook het besef dat het goed is dat alle paarden weten wat er gebeurt. Hoe droevig ook, ze zien dat Ginger is overleden. Ze is niet zomaar "weg". Paarden weten instinctief wat dood betekent. Die woensdag was het heel stil in alle stallen.

Ginger heeft een heel lang en heel goed pensioenleven gehad. Een 100% volwaardig paardenleven. Dat is zeker. Misschien waren het wel de beste jaren van haar leven. En we zijn heel blij dat die jaren haar gegund waren. Samen met haar kameraden van de voormalige /Leeuwarder Manege/ en met de goede, nieuwe vriendschappen die er kwamen met de paarden van /Manege /Waarland./ 1 Januari begon ze aan haar 12e pensioenjaar. Ze was een allerliefste, tevreden en zachtaardige merrie en we hadden heel graag gehoopt dat ze nog langer bij ons kon zijn. Het heeft er de afgelopen weken naar uitgezien dat ze beter ging worden. De plotselinge verslechtering van haar gezondheid kwam ook voor ons toch onverwacht. We weten allemaal dat leven eindig is, maar er is en blijft het verdriet om het gemis. En Ginger was de laatste van een bijzondere kudde, de *Big Five*.

Met vriendelijke groet,

Stichting Opvang Oude Manegepaarden en -Pony's in Friesland,

Ineke de Groot